

POKROK ZÁPADO

BEST ADVERTISING
MEDIUM IN THE
GREAT NORTHWEST

ZALOŽEN R. 1871.—ROČNÍK 4

OMAHA, NEBR., VE STŘEDU, DNE 7. KVĚTNA 1913.

ČÍSLO 42.

VÁLKA NA BALKÁNE.

Výběrný tah krále Mikuláše

Začátkem minulého týdne stály se opět hrozivé mraky nad Balkánem. Rozumní se samo sebou, že Rakousko má na této napjaté situaci opět svůj podíl. Tentokrát je to Černá Hora, která vzbudila hněv velmocného panstva Německého. Malá tato zemička nechce se podrobiti diktátu rakouských neústátníckých státníků. Nedala se zadržati ani blokádou pobřeží lodstvem spojených velmoc, provedla svůj cíl až do konce, dobyla Skadar. To jsou však věci známé. Zajímavější věcí jest boje, že vzdání pevnosti bylo umluveno mezi králem Nikolou a velitelem jejm, Essadem pašou. Je to chytřejší státnícký tah, jsou-li zprávy spolehlivé, z kterých čerpáme. — Essadovi dovoleno odejiti s celou posádkou, které ponechány zbraně a několik loďek děl. Tato velká laskavost Černohorců jest vysvětlována tím, že Essad pašo prohlásil se — v dohodě s králem černoehorským — králem samostatné Albanie. To znamená úplnou porážku diplomacie velmocí a zvláště Rakouska, které přímo zvrhlo. Nemá to nic jiného, než provedení hesla: "Balkán balkánským národům!" Národní balkánští rozhodli tu sami o sobě.

Přes to v Rakousku zpátečnické směry, v jichž vleku jest arcivévoda Frant, Ferdinand, pokračují ve své kampani proti Černé Hoře. Rakouské vojsko soustřeďuje se na severních hranicích vzdor nastati každou chvíli. Tak se může státi, že Rakousko zaplete se do války, která má být osudnou. Černá Hora ubráněna se státní tvrdostí naježděním Turecku, ubráněna se bohdá i útoku říše, než neni-li horší a zbědnější, než Turecko, lepší není ani o vlas. Dobrodružství toto naopak může mít v širém úhlavní rozvrat Rakouska, což by jistě nebylo na škodu aspoň ne pro národy slovanské.

Rakouské přípravy k válce.

Rakouská vláda je přesvědčena, že ve své válečné akci proti Černé Hoře bude podporována Itálií, která asi zaujme Avlonu, kdežto rakouské vojsko podnikne útok na Lovčev, vysokou horu a přirozenou pevnost Černohorců. Akce proti Skadaru vedena bude prý z Albanie a nikoli z Hercegoviny.

V ministerstvu zahraničních záležitostí konala se válečná rada, o jejíž výsledku neprohlásily do veřejnosti nejmenší zprávy. Přípravy k možnému polnímu tažení proti Černé Hoře se ehválně dokončily.

Dopise z Baru sděluje, že na severu černoehorských hranic Rakousko soustřeďilo 100,000 vojáků hlavně z Tyrol, Štýrska a obou Rakous.

Spojenci proti sobě.

Recké a srbské vojsko je shromážděno v jižní Macedonii a čítá asi 220,000 mužů. Proti nim stojí bulharská armáda, mající pouze 60,000 vojáků.

Bulharská vláda se namáhá se všech sil snístně urovnati spory s Reckem a Srbskem, ale jak lze uviděti na to, sotva bez boje spojení se vyrovná. Do veřejnosti pronikají dokonce již zprávy o krvavých bitvách mezi Bulhary, Serby a Reky.

O jednoho balkánského krále méně.

Každý skoro velmoc, má svého příštího krále Albanie. O jednoho kandidáta na trůn albánský je méně. Vévoda z Monténasier zaslal své rodině písemné prohlášení, jímž se vzdává trůnu albánského, protože by musil se valditi drom jiných titulů: francouzského prince a francouzského občaná. Je vidět, že priso může být žasta také docela rozumným životěm.

Černá Hora odpovídá velmocem.

Odpověď Černé Hory na žádost velmocí, aby vyklidila Skadar byla velmocím doručena. Je stylisována velmi obrátně a ponechává možnost dalšího protahování aféry, což pro nynější dobu má ovšem velkou důležitost.

Černá Hora v notě praví, že jednala s největší možnou obezřetností, aby se vyvarovala krížení zájmů rakouské monarchie. Dobytnu Skadaru nechtěla Černá Hora vzdorovat velmocím a jejich rozhodnutí, že bývalá turecká pevnost ta má připadnouti budoucímu státu Albanii. Současně poukazuje černoehorská vláda na to, že je přece možno vésti další výklady o sporné otázce a že hodlá sama při projednávání podmínek míru otázku skadarskou dáti na uvážení. Zatím je jednatí o mír mezi Tureckem a balkánskými spojenci v plném proudu. Evropské velmoci požádaly spojence, aby jmenovaly své zástupce, kteří by podepsali podmínky míru velmocím vypracované. Postup ten byl volen, aby bylo docíleno urychlení mírových dohod. Ve schůzi velvyslanec byl podán návrh, aby černoehorské přístavy Bar a Dulzigno byly obsazeny společně vojskem rakouským, italským a britským, jako další krok velmocí proti Černé Hoře. Přijme-li Rakousko tento návrh, pak by zbývalo ještě dosti času získati přízeň k dalšímu jednání a po případě Černá Hoře nabídnouti výhody za vydání Skadaru.

Z WASHINGTONU.

Čínská republika uznána.

Nová republika čínská byla formálně uznána Spojenými Státy v pátek. Zástupce našeho vyslanec v Pekingu, Williams, zaslal kabelegram, že doručil formální uznání, jak byl splnomocněn, po úplném zorganizování se nové vlády. Spojené Státy jsou až do teď jedinou z velmocí světových, jež uznala čínskou republiku.

Vlnařská položka schválena.

V sobotu přijata byla ve sněmovně poslanecké vlnařská položka eelní předlohy po ostré debatě, trvavší plně tři hodiny. Vlna vřádena na tak zvanou volnou listinu, totiž clo na ni se úplně zrušuje. Vůdce republikánské menšiny, poslanec Mann, prohlásil, že bude to mít za následek záhubu vlnařského průmyslu ve Spojených Státech a obviňoval demokraty, proč nevyčkali zprávy tarifní komise, jež byla sporným bodem po mnoho roků, věnovala zvláštní pozornost.

— Krapané, předplaťte se na Pokrok Západo a Česko-Americký Venkov!

UDÁLOSTI V MEXIKU.

Nové boje v Mexiku.

Z Piedras Negras se oznamuje, že generál Aubert, jenž byl až do teď vůdčem vojska Huertova, prozatímního presidenta, zrádce Maderova a původce jeho zavraždění, přešel k povstalecům pod velením Carranzových a bude bojovat se svým vojskem proti vládě nynější. Dále zpravuje se z Mexika, že i generál Rabago přešel k povstalecům a řady jejich sesílil ve značné míře, takže zkráza Huertova řiti se velmi rychle ke svému cíli. Huerta je ztracen a činí si marné naděje na úřad presidentický pro příští volby. Volby byly určeny na den 26. října tohoto roku a výběr má být mezi Diazem a Huertou. Do té doby dávno nebude Huerta možný, jak se tvrdí na straně povstalecké. Pá toho to muže čekat se tak rychle, jak rychle zmocnil se vlády.

Z COMSTOCK, NEBR.

— Minulý týden se těšila paní Fr. Kamarádová návštěvě své svagrové p. Fr. Blatné z Lincoln, Neb., kteráž jak v sobotu, dne 26. m. m., se ubírala k domovu.

— Ve středu 30. dubna byl opeřován Fr. Kolář na zámočí slepého střevo Dr. Fenstemachrem ze Sargent na farmě p. Dowse jihozápu, od Comstock. Jak dalece se dozvídáme, dají se Frankovi doba a jeho nosné, trvající více roků, jsou odstraněny. Přejeme mu, by byl v brzkou úplné zdraví.

— Večer ve čtvrtek a během noci na pátek 2. května spadlo v ústředí dešti opět skoro 1 1/2 palce vody. Že to prospěje všemu drobnému obilí, není třeba ani podotýkati.

— Při výše zmíněném dešti místo byla též prudká elektrická bouře a jak se dozvídáme, neodbyla se bez citelné škody na farmě pana Jos. Kláta, jenžž blesk zapálil maštal, v něm shofeli 4 kůně a 2 mláďe, nepochybně též i kširy a větší část zrna pro krmivo. Byl-li majetek pojištěn, nevím. Ne-li, ztráta je tím větší.

— Pojištění proti ohni blasku i větru stojí jen \$2.50 na sto dolarů na pět roků, jinak 50 centů na rok a tedy pojištěný platí—nepočítaje úrok—200 roků než zaplatí jednou úplnou ztrátu. Jinak utrpí-li pojištěný jen jednou úplnou ztrátu ve 200 letech, obdržel všechny jeho peníze zpět. Proto je lépe nésti trochu pojištění alespoň proto, by člověk mohl s menšími starostmi spát. — Moje maličkost zastupuje jednu z nejlepších pojišťujících společností a proto, kteří krajane nejsou dosud pojištěni, neb jim pojištění vyhledá, bude mi velice těšiti, poctili mně svojí návštěvou. V. Křikáček.

HOCTOR OPĚTNĚ ZVOLEN MAYEREM.

Frank Koutský, republikánský kandidát, poražen nepatrnou většinou.

Obecní volba, konaná večer v South Omaze, přinesla mnohé překvapení. Byl zvolen mayorem opětně Thomas Hoctor, ačkoli jeho republikánský soupeř, krajane Fr. Koutský, zdál se míti vyhlídky mnohem lepší, byl poražen dosti velkým náskokem John J. Gillin, jenž vyloučiv vítězival velkou většinou a zvolen byl republikán, P. J. Martin; dle neúplných zpráv dnes ráno, republikáni budou asi míti většinu městské rady a zvolili své kandidáty do rady školní, kdežto demokraté zvolili oba členy požární a policejní komise a komisaře daní.

Výsledek voleb byl tedy následující: Mayor, Thomas Hoctor, dem., jenž obdržel 1,867 hlasů; Frank Koutský, 1,780 (jeden precinct dosud scházel, když toto psáno bylo); pokladník, P. J. Martin, rep.; městský klerk, Perry Wheeler, rep.; městský právník, H. C. Murphy, rep.; komisař daní, Jerry M. Fitzgerald, dem.; požární a policejní komisaři, W. P. Donahue a John N. Devine, demokraté. Z českých kandidátů do městské rady byl zcela jistě zvolen John Říha ve čtvrté wardě, kdežto v druhé wardě dle některých zpráv zvolen byl John Riehes, dem., dle jiných J. C. Váňa, republikán. Ráno ještě hlasy odevzdané pro radní nebyly úplně spočítány.

NOVINKY Z DODGE A OKOLÍ.

— Frank B. Lhoták koupil si v sobotu nový automobil druhu Overland.

— Minulý týden narodila se mrtvá dceračka manželům William Hrubovým, která pohřbena byla na katolický hřbitov sv. Václava.

— Máme zde opět o jeden sport více a sice kulečkář pod stanem. — Jan Marek dlel ve čtvrtek v Clarkson za obehodem.

— Frank Staněk staví novou residence vedle svého žvakra W. Hrubého.

— Jak to vypadá, šlapou si letos kroupy zdepět krajinou pěšímku. Není snad žádné z dosavadních větších přeháněk, aby jejich drobet nespadlo, což jest zde úkaz řídký.

— Na loži nemocných nalézá se D. Montgomery, který raněn byl minulý týden mrtvě.

— Kočující rodině, která táboří půlnocně od města na cestě, narodila se za pomoci dvou zdejších lékařů mrtvé dítě minulého týdne. Pohřbena bylo na německý lutheránský hřbitov. Dle sledu správa onoho hřbitova vza-

la \$50.00 za místo na svém hřbitově pro ono dítě, což zdá se býti více než přeměstěná cena.

— Emil Popelář z Fort Collins, Colorado, dle zde návštěvou u rodiny Josefa Srba.

— V sobotu vrátil se z Omahy, kde byl operován na slepé střevo F. L. Novotný opět v náš kruh. Na Frantíkovi lze viděti, že trpěl notně. Na, však toto jarní počasí, které přivádí znovu vše v život, bude jemu též k duhu.

RAVENNA, NEBR.

— Minulý týden dostali jsme veliký dešť, spadlo asi tři coudle vody. Máme tedy vláhy dosti. Pastviny a osení stojí si znamenitě.

— Ve středu slavil svůj sňatek pan Frank Kozel se slečnou Holubovou. Sňatek byl slaven na farmě rodičů nevěsty za účasti blízkých přátelů. Ženích jest nejmladším synem našť matky Kozlové a nevěsta jest z váženého rodu Holubových. Manželům gratulujeme a přejeme jim mnoho zdraví na jejich nové dráze životní.

— Ve středu ráno přihodilo se vážné neštěstí krajane Václavu Knotkovi při práci. Pan Knotek jest zaměstnan v dílnách dráhy B. N. M. Stoje na káfe, bíhli zdi v roundhouse. Z nenadání udeřil krok nazpět, nemysle, že jest tak blízko kraje a střelil se asi dvacet střevěcí s káry dolů. Mimo lehkých odřenin na těle má také rozdrčené kosti v kotníku jedné nohy a patě, tak že mu to vezme dosti dlouho, než se z toho vybere. Ale doufáme, že tato nehoda, ac vážná, nebude mít zlych následků.

— V neděli, dne 4. máje, odbyval svoji schůzi řád Žičkův Paleát, čis 25. Mimo jiné záležitosti uváděn byl také jeden nový člen a navržena jedna nová členkyň.

Pište sobě o "Česko-Americký Venkov" na úkazu.

— Tento týden nám skončil velmi krásně, neb jsme měli krásné počasí.

J. B. Brt.

— Charles Jensen, vyhlášený zápasník, přesvědčil se minulou sobotu v Krugově divadle, že přece ještě někdo v Omaze jest nad něho mistrem. A sice byl to český "champion" v křičkovém zápase "Bill" Hokuf, který svého soupeře dvakrát za sebou na lopatky položil. První náběh, několiků Jensen svévěpě se bránil, trval 7 minut a druhý 5 minut.

— Asi 400 lékařů bude přítomno v Omaze na 45. výroční konvenci Nebraska Medical Association. Také někteří lékaři z Iowa přislíbili svoji účast. Na konvenci bude se jednati o všech moderních vymoženostech. Sjezd bude trvati od 13. do 15. května.

KRÁL MIKOLÁŠ VYDÁVÁ SKADAR VELMOCEM.

Dne 5. t. m. jako nejnovější událost rozběhla se z Cetyně po celém světě zpráva, kterou jsme stručně shrnuli v hoření nadpis. Král Mikoláš rozhodl se tedy povoliti nátlaku velmocí a hoditi jim Skadar do nenasytných spárů.

Když po krvavém boji dne 23. dubna, který stál tisíce Černohorec životy jejich, ale který také byl pravou zhubou posádky turecké ve Skadaru, král Mikoláš povolnosti se zmocnil, prohlásil, že pevnost nevydá, pokud bude krůpěj krve v žilách černoehorských. Jak známo, velmoci určily Skadar za část samostatné Albanie, nařídily Mikoláši, aby dobytou pevnost opustil. Tím byla způsobena krise. Zvláště naše bývalá "širší vlast" — Rakousko, dokázala opěť, že, kde jedná se o nespravedlnost a násilí, jest vždy v první řadě. Činila velké přípravy ke vpadu na Černou Horu. Na severních hranicích malého království bylo soustřeďováno vojsko. Bosna, Hercegovina i Dalmácie staly se takřka válečnými tábory. Zatím velmoci pomáhaly špinavé politice Rakouska — blokádou černoehorského pobřeží. Avšak všechny tyto demonstrace nezdály se dotýkati černoehorských junáků.

Větší část vojska černoehorského byla odvolána do vlasti, aby postavila se na odpor nepřátelům. Tvrđilo se již z naprostou vážností, že Rakousko dohodlo se s Itálií o společném zakročení proti Černé Hoře. Veškerý zájem byl upoután k Rusku, neboť panovala domněnka, že nedovolí Rakousku, aby podniklo válečné operace na slovanském jihu. Když však Rusko nabádalo také krále Mikoláše k povolnosti, situace se vyjasnila.

Králí Mikoláši byly nabízeny kompensace v území, jestliže vydá dobrovolně Skadar. Věřilo se, že je přijme. Konečně dne 5. t. m. oznámil sir Edward Gray, britský ministr zahraničních záležitostí, že Černá Hora jest ochotna vložiti otázku Skadaru v ruce velmocí. Velmoci doufají, že tím odstráněna jest nebezpečná situace a že ani Itálie ani Rakousko neprovedou již svoji hrozbu, že vpadnou do Albanie proti Essadovi pašovi a Davidu pašovi.

Uvážíme-li vše, poznáme, že nejednalo se asi Rakousku ani Itálii o Skadar, jako spíše o získání si Albanie pro své účely, neboť obě země dlouho se těšily na to, že budou míti na Balkáně obdobyštiny pro své produkty. Takto kazí se jim jedna naděje po druhé.

LINWOOD, NEBR.

— Minulé úterý ráno se se světem rozřehala p. Fr. Lebedová, manželka p. Fr. Lebedy, která již po delší dobu byla nemocná, an loni zmíněná paní podstoupila asi dvě operace, avšak zdraví již více nenabyla. Pohřeb zesnulé se konal ve čtvrtek na hřbitov do Abie za účastenství přátel a známých. Rudí ji země lehká!

— Tento týden jest zprávy pomalu, neb skoro pořád prší, a když prší, tak se nic nedělá. V pátek jsme dostali dešť, že již po kolik roků takový nebyl. Voda se konala všude jako reka, tak že osobní vlak od vřehodu musil kolikrát zastavit a čekat, až se voda přehnalá přes koleje. Tak se apodíil více než o hodinu do Linwood. Misty jsou pražce podumleté a misty je snesla blátem až přes koleje, tak že odhazoval před strojem hrne hlát. Mosty neb stoky nebyly nic platny pro tolik vody; ta řla všude; také pole jsou potřhána a misty snesena až se hanba na to divat. — Tento týden, zda-li se počasí ustálí, tak již se počne sázet kornu. Ba někteří již sázeli a budou třeba ještě jednou. — Zábava v řádové sni byla dosti četně návštěvena na to počasí, jaké panovalo. H.

TÝDEN V OBRÁZCI.

Japonští farmáři a podnikatelé v kalifornských koloniích byli navštíveni sekretárem státu Bryanem. — President Wilson ulvil se státu New Jersey pro reformu zákona vztahujícího se na výběr poroty. — P. R. C. Burlinsonová vedla výroční parádu zduřažitek v New Yorku. — Sir Cecil Arthur Spring-Rice, nový velvyslanec pro Anglii, přijel do Washingtonu minulý týden. — Slečna Elizabeth Gurley Flynnová brala vlničijící část na stávec Industriálních Dělníků Světa v Paterson, N. J. a byla zatčena pro pronoukání k vřístromům. — P. Ida von Chausen, jež kdysi zaslala žalobu na velkého odškodní proti prezidentu Rooseveltovi, měla prý býti zasnoubena v Londýně, ale posadil byla to popření. — Seňorita Mercedes Maderova, sestra zavražděného presidenta mexického, prováděla se v New Yorku za seňora Canalio. — Ramona Bordenová, dostra Gail Bordená, new yorského milionáře, jež utekla ze snítaria, byla nalezena.